

Panium - Na 'Daya

Babi na Goma Sha Daya

Jeff Pippenger

2025-02-25

Na ɗan lokaci yanzu, mun mai da hankalinmu ga boyayyen tarihin Daniyel 11:40, kuma a cikin makonnin nan na baya-bayan nan, Ubangiji ya jawo dubanmu zuwa aya ta 27:

Zukatan waɗannan sarakuna biyu kuma za su karkata ga aikata mugunta, kuma za su yi maganar karya a tebur ɗaya; amma ba za ta yi nasara ba: gama karshen yana nan har zuwa lokacin da aka kayyade. Daniyel 11:27.

Da farko, ban tabbatar da cikakkun bayanai ba—yausha, a ina, da kuma su waye suka zauna a wancan teburin, suna yi wa juna karya—amma a yanzu ana sake nazarin waɗannan tambayoyi. A cikin yān Asabarorin da suka gabata, na yi wasu kuskure yayin da nake aiki ta cikin waɗannan layuka. Duk da haka, ta wurin abin da na gaskata jagoranci ne na tanadi daga Allah, kawancen da aka wakilta a ayoyi 13–15, waɗanda Kaisariya Filibbi ta zama alamar su, suka fara bayyana. Ko da yake har yanzu wasu sassa suna bukatar karin gyara, na gaskata Ubangiji ya dage hannunsa daga kan waɗannan ayoyi domin ya bayyana ma'anarsu.

Wannan fahimta ta bayyana sarai nan da nan bayan taron Zoom na Asabar da ta gabata. Mako guda kafin wannan, rikitarwa da cakuduwar tarihoji a cikin ayoyi 10–15 sun burge ni kwari. Na rubuta na kuma aika sakon rubutu ga wasu kaɗan, ina fayyace tunanina, na kuma roki izinin in raba su a yammacin Juma'a. Ina kokarin tsara batutuwan da ke cikin waɗannan ayoyi, ina da tabbacin cewa akwai wani abu mai zurfi muhimmanci kwari. Akwai kuwa, amma ba shi ne abin da na fara gabatarwa ba. Duk da tuntubena a cikin mako da rabi da ya wuce sa'ad da nake kokawa da wannan nassin, na gane wata sananniyar kulawar Allah. Ubangiji yana kwance hatimin wata gaskiya ta musamman, mai muhimmanci matuƙa. Da zarar an bayyana bangaren ɗan'adam sarai kuma aka ajiye shi gefe, sai gaskiyar—wadda Zaki na kabilar Yahuda ya buɗe—ta bayyana tana da zurfi fiye da yadda na fahimta da farko.

Aya ta Biyar zuwa ta Tara

Putin, a matsayin sarkin kudu, yana kama da Ptolemy, wanda zai yi nasara a yaƙin Ukraine, yana cika aya ta 11. A tarihi, nasarar da Ptolemy IV Philopator ya samu a Yaƙin Raphia ta cika wannan aya, tana zama alamar da ta riga ta nuna nasara ta kusa da Putin. Ayoyi 5–9 suna fayyace wani tarihi da ke inuwa ga mulkin papanci na shekaru 1,260 (538–1798) da cikakken daki-daki. An riga an yi bayani a kan waɗannan bayanai sau da dama a da, saboda haka a nan zan haskaka wata alamar annabci guda da ta cika a cikin ayoyi 5–9 kuma aka sake maimaita ta a lokacin daga 538 zuwa 1798.

Wannan zamani ya fara ne da wata yarjejeniya tsakanin masarautar Ptolemy ta kudu da masarautar Seleucid ta arewa, wadda aka tabbatar sa'ad da sarkin kudu ya ba da 'yarsa aure ga sarkin arewa.

Wannan haɗin kai ya soma tsawon shekaru bakwai wanda ya kare sa'ad da sarkin kudu ya mamaye arewa, ya kama sarkin arewa ya kai shi bauta zuwa Masar, kuma daga baya sarkin da aka kama ya mutu bayan ya fado daga kan doki.

Alkawari da Aka Karya

Mamayar ta samo asali ne daga karya yarjejeniya. Bayan wa'adin shekaru bakwai ya fara, sarkin arewa ya ware matarsa ta fari domin ya auri gimbiya daga kudu, ya kuma tabbatar da yarjejeniyar. Daga baya kuwa, ya watsar da matar kudu ya kuma mayar da sarauniyarsa ta asali. Wannan ya sa sarauniya ta fari ta kashe sarauniyar kudu tare da tawagarta, abin da ya fusata iyalin sarauniyar kudu a Masar.

Da fahimtar annabci, ana iya ganin shekara bakwai a matsayin lokuta biyu na shekara uku da rabi, kamar yadda aka nuna ta cikin shekara uku da rabi kafin gicciye da kuma bayan gicciye, waɗanda tare suka wakilci makon da Almasihu ya tabbatar da alƙawari. Haka kuma ana gane shekara uku da rabi cikin la'anar sau bakwai da aka aiwatar a kan masarautar arewacin Isra'ila daga 723 BC har zuwa 1798. Wannan sau bakwai ya kasu kashi biyu na dubu ɗari biyu da sittin, tare da 538 a matsayin tsakiyar ma'auni. Waɗannan misalan na bakwai da aka raba zuwa lokuta biyu na shekara uku da rabi ba bazata ba ne, amma da gangan ne.

A cikin rabuwar makon, Almasihu ya tabbatar da alƙawarin; gicciye ne yake wakiltar tsakiyar, kuma ta yin haka yana nuna Almasihu yana gabatar da saƙon da kansa na tsawon shekaru uku da rabi, sannan almajiransa suka bi da gabatar da saƙon na daidai wannan lokaci. A cikin sau bakwai a kan masarautar arewa, 538 ya raba tarihin zuwa wani zamani da arna suka tattake Wuri Mai Tsarki da runduna, sannan papanci ya tattake Wuri Mai Tsarki da runduna na daidai wannan lokaci. A cikin alamar annabci, “barkwai” ana wakilta shi da uku da rabi, wanda kuma ake wakilta da watanni arba'in da biyu, kwanaki uku da rabi ko shekaru, dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin, ashirin da biyar da ashirin, da “lokaci, lokuta, da rabin lokaci.” A cikin mahallin, duk waɗannan adadi ana musanyarsu da juna.

Yarjejeniyar da aka kulla tsakanin Masarautar Ptolemaiya, wadda zuriyar Ptolemy I (ɗaya daga cikin janar-janar na Alexander Mai Girma) suka yi mulkinta, waɗanda suke iko da Masar, da kuma Daular Seleucid, wadda zuriyar Seleucus I (wani daga cikin janar-janar na Alexander) suka yi mulkinta, waɗanda suke iko da babban ɓangare na Gabas ta Tsakiya, ciki har da Suriya, ta kawo ƙarshen Yaƙin Siriya na Biyu a shekara ta 253 K.H. Yaƙin ya fara shekaru bakwai kafin wannan, a shekara ta 260 K.H. Shekaru bakwai bayan an tabbatar da yarjejeniyar, sai aka karya ta a shekara ta 246 K.H. Shekaru goma sha huɗu ne gaba ɗaya, an raba su zuwa lokuta biyu na shekaru bakwai-barkwai. Rabin farko ya kasance yaƙi, rabin na biyu kuma salama. Waɗannan shekaru goma sha huɗu sun fara da Yaƙin Siriya na Biyu, kuma sun kare da Yaƙin Siriya na Uku. Irin wannan daidaituwar tarihi tana ƙara bayyana sa'ad da ka gane cewa an wakilci tarihin a ayoyi na biyar zuwa tara na sura ta goma sha ɗaya. Yarjejeniyar da karya ta su ne jigon ayoyin da kuma tarihin da ya cika ayoyin.

Wannan ya yi daidai da mamayar papacy daga 538 zuwa 1798. A kusan ƙarshen wannan zamani, Napoleon Bonaparte ya kulla yarjejeniya da Vatican. Da yake ambaton karya Yarjejeniyar

Tolentino ta 1797 da Vatican ta yi, Napoleon ya aike da Janar Berthier a 1798 domin ya kama paparoma ya mai da shi bawa. Paparoman ya mutu a Faransa a 1799. An yi bayani dalla-dalla game da wannan zamani na shekaru 1,260 a ayoyi 31–39.

Tarihin ayoyi 5–9 ya yi daidai da na ayoyi 31–39, yana bayar da shaidu biyu a cikin Daniyel 11. Dukkanin layukan biyu suna da alamomin annabci iri daya, suna bayyana yadda hulfar take tsakanin sarakunan kudu da na arewa. Kowanne zamani an wakilta shi da shekaru uku da rabi, yana karewa da sarkin kudu ya yi nasara, ya kama sarkin arewa, ya kai shi kasar kudu, inda duka sarakunan arewa suka mutu. A cikin duka biyun, kamar yadda rubutun ya bayyana, sarkin kudu ya komo da ganima:

Kuma zai kuma kai gumakansu bauta zuwa Masar, tare da sarakunansu, da tare da kayayyakinsu masu daraja na azurfa da na zinariya; kuma zai daɗe fiye da sarkin arewa. Daniel 11:8.

Ga Batlamyus, wannan dukiya ce da sarkin arewa ya taɓa washewa a dā; ga Napoleon kuma, arzikin Vatican ne aka kwashe da ganima aka kai Faransa. Waɗannan layuka biyu na shaida suna nuna cewa mutuwar sarkin arewa an yi mata alama da faɗuwa daga kan doki. A cikin Ru'ya ta Yohanna 17, matar da take hawan dabbar tana wakiltar Cocin Katolika:

Saboda haka ya ɗauke ni cikin Ruhu zuwa cikin jeji; sai na ga wata mace tana zaune bisa wata dabba mai launin mulufi, cike da sunayen saɓo, tana da kawuna bakwai da kaho goma. Ru'ya ta Yohanna 17:3.

Dabbar da take hawa ita ce Majalisar Dinkin Duniya. Ru'ya ta Yohanna 17 ta bayyana maido da ita ga iko bayan mummunan raunin mutuwa na shekara ta 1798. A matsayin mulki na takwas, ta ci gaba da sarautarta kuma ta sāke ɗaukar mulki, abin da aka wakilta ta wurin hawanta dabbar:

Kuma macen da ka gani ita ce babban birni nan, wanda yake mulki bisa sarakunan duniya. Ru'ya ta Yohanna 17:18.

An yi nuni tun da farko ga mummunan raunin shekara ta 1798 a ayoyi 5–9 sa'ad da sarkin arewa ya fāɗo daga kan doki ya mutu. Waɗannan layuka biyu a cikin Daniyel 11 suna tafiya kafada da kafada da ayoyi 41–45. Dokar Lahadi a Amurka, wadda aka yi wa alama a aya ta 41, tana fara tafiyar karshe ta papacy a kan dabbar—wani zamani da aka bayyana a cikin waɗannan layuka biyu. Sa'ad da Ellen White ta lura cewa “yawancin tarihin” da ya cika a cikin Daniyel 11 “za a maimaita shi,” ayoyi 5–9 da 31–39 suna daidaituwa da ayoyi 41–45.

Aya ta Arba'in kaɗai

Daga aya ta 31 zuwa ta 45, aya ta 40 kaɗai ce take waje da lokacin annabci na kwanaki uku da rabi. Tana wakiltar wani tarihi na musamman a cikin kashi na karshe na ayoyi 45 na Daniyel. A aya ta 16, tarihin Roma ta Daular arna ya bayyana ta wurin masu mulki huɗu—Pompey, Julius Caesar, Augustus Caesar, da Tiberius Caesar. Nasarar Augustus a Yaƙin Actium a shekara ta 31 K.H. ta fara mulkin Roma ta Daula na shekaru 360, tana cika “lokaci” da aka ambata a aya ta 24:

Zai shiga cikin salama har zuwa mafi yalwar wurare na lardin; kuma zai yi abin da ubanninsa ba su taɓa yi ba, ko ubannin ubanninsa; zai rarraba musu ganimu, da kwace, da dukiya: i, zai kulla shirye-shiryensa a kan kagarai masu karfi, har na ɗan lokaci. Daniel 11:24.

Bayan Actium, Roma ta mai da Masar lardi a shekara ta 30 K.H. Shekaru dari uku da sittin bayan haka, a shekara ta 330, Constantine ya sauya babban birnin daular daga Roma zuwa Constantinople. Wannan “lokaci” ya yi daidai, ta fuskar annabci, da shekaru 1,260 na mulkin papacy da kuma shekaru 7 na ayoyi 5–9.

Daga aya ta 16, Roma ta Daular arna tana mamaye har zuwa aya ta 30, tana kunshe da kawancen Makabiyawa da Roma da kuma zuriyar Almasihu. Duk da haka, ayoyi 16–30 sun yi daidai da ayoyi 31–39 da 41–45. Saboda haka, a cikin ayoyi 30 na karshe na Daniyel 11, wani daidaitaccen layin annabci yana bayyana—sai dai a aya ta 40, inda aka nuna “lokacin karshe” a shekarun 1798 da 1989.

Da kananan keɓancewa a ayoyi na 2 da 3—inda na karshe cikin shugabanni takwas yake sauyawa zuwa ikon mallakar sarakuna goma na Majalisar Dinkin Duniya—ayoyi biyu na farko suna daidaita da aya ta 40, suna wakiltar dokar Lahadi da sauyawar daga mulki na shida zuwa na bakwai da na takwas. Ayoyi na 3 da 4 suna daidaita da aya ta 45 da Daniyel 12:1, suna bayyana tashi da faɗuwar mulkin Girka, daidai da kafuwa da rushewar papanci a ayoyi na 41 har zuwa Daniyel 12:1. Duk matar da dabbar da take hawa suna karewa ba tare da taimako ba, suna tsara farkon da karshen Daniyel 11 a wajen tarihin aya ta 40. Aleksanda Mai Girma yana alamta Majalisar Dinkin Duniya, yana yin fasikanci da karuwar Taya (sarkin arewa daga aya ta 41 zuwa gaba), wadda ita ce dabbar kuma dodon.

Aya ta Tara da ta Goma

Ayoyi 5–9 sun kare ne a lokacin karshe a shekara ta 1798, alhali aya ta 10 tana nuna shekara ta 1989. Saboda haka, tazara da ke tsakanin ayoyi 9 da 10—daga 1798 zuwa 1989—tana wakiltar bangaren da aka bayyana na aya ta 40, tana fara tarihinta na boye. Don karin fayyacewa: kusan kowace aya a cikin Daniyel 11 tana nuna mulkin papanci daga 538 zuwa 1798. Aya ta 40 ta kunshe lokaci daga 1798 har zuwa dokar Lahadi a Amurka. Ayoyi 6–9 suna zama nau’i na zamanin papanci, alhali aya ta 10 tana nuna tun da wuri rushewar Tarayyar Soviet a 1989. Saboda haka, ayoyi 11–15 sun shafi lokaci daga 1989 zuwa dokar Lahadi, kamar yadda aka wakilta a ayoyi 16, 31, da 41.

Aya ta 40 ta kasu kashi biyu. Na farko, daga 1798 zuwa 1989, ya fara kuma ya kare da “lokacin karshe.” Rabin na biyu ya fara ne a 1989, inda rabin na farko ya kare. Aya ta 1 da ta 2 sun bayyana jerin shugabannin kasa da suka fara a 1989, suna daidaita da kashi na biyu na aya ta 40. Aya ta 11 tana nuna farkon yakin Ukraine a 2014, alhali kuwa aya ta 12 tana haskaka sakamakon da sarkin kudu mai nasara ya jawo wa kansa. Aya ta 13 tana gab da cika, amma a nan muna lura cewa aya ta 11 tana faɗowa ne a cikin kashi na biyu na aya ta 40—bayan 1989, amma kafin dokar Lahadi (aya ta 41).

Ayoyi na 13–15 suna nuni ga Yaƙin Panium a shekara ta 200 BC, shekarar da Roma arna ta fara yin tasiri a kan al’amuran ’yan Adam, a alaƙance da wannan yaƙi. Da yake wannan ya faru tun kafin shigar Pompey cikin Urushalima a aya ta 16, hakan yana ba da hujjar tarihi da ke tantance aya ta 41 a matsayin dokar Lahadi a Amurka.

Kowane layin annabci da cika sa a tarihi a cikin Daniyel 11 yana faɗowa ne ko dai a cikin tarihin aya ta 40 (1798 zuwa dokar Lahadi) ko kuma daga aya ta 41 zuwa Daniyel 12:1. Daga cikin ayoyi 45 ɗin, ayoyi 1, 2, 7–15, da 40—jimilla goma sha biyu—suna aiki ga jadawalin lokaci na aya ta 40 idan aka shimfiɗa layi a kan layi. Aya ta 40 ta kasu kashi biyu a 1989. Ayoyi 1, 2, da 10–15 sun daidaita da rabinta na biyu. Ayoyi 1 da 2 suna bibiyar layin shugabannin ƙasa a tarihin dabbar duniya, yayin da ayoyi 10–15 suke nuna yaƙe-yaƙen wakilci guda uku da sarkin arewa (ikon papanci) ya shirya daga 1989 zuwa dokar Lahadi. Waɗannan yaƙe-yaƙen wakilci guda uku sun fara ne da Amurka, wadda aka bayyana a aya ta 40 a matsayin “kekunan yaƙi, jiragen ruwa da mahayan dawakai.”

Za mu ci gaba a talifi na gaba.